

Politiken, den 29. november 1989

Metoden skal på plads

Problemer i revalideringen

Af Lene Munch-Petersen, socialrådgiver, Dansk El-Forbund

Der er nu flere tegn på, at samfundets socialpolitik er på vej til at blive aktiv. Regeringen har således stillet forslag om en fast bruttoydelse på 10.387 kr. pr. måned til personer på revalidering. Denne bruttoydelse skal være uafhængig af eventuel ægtefælleindtægt og formue.

Dette nye system skal afløse den trangsbestemte revalideringshjælp i bistandsloven § 42. Denne paragraf har igennem årene udelukket mange gifte fra at få revalideringshjælp, idet ægtefællen typisk vil have en indtægt, der – selv om den kan synes lav – vil afskære den syge, arbejdsskadede eller ulykkesramte fra revalideringshjælp.

Regeringen regner da også med, at bestemmelsen vil medføre en merudgift på 124 mio. kr. årligt. Så langt er alt godt, og det er imponerende, at det i en sparetid er muligt også at øge udgifterne.

Men pengene skal hentes et sted, og det er bl.a. sket ved, at varighedsgrænsen i sygedagpengeloven nedsættes fra to år til et år. Ændringen bygger på den filosofi, at syge skal tilskyndes – også økonomisk – til at påbegynde en revalidering, inden de helt har opgivet ævred og opgivet at planlægge en ny fremtid og levevej.

Gid det var så vel, men regeringen overser, at f.eks. de syge og/eller nedslidte over 50 år næppe vil blive raske inden for et år – selv med den nye bestemmelse. Andre vil komme i klemme med et-års-varighedsbestemmelsen, mens de venter på indlæggelse på sygehuset. Samfundets problemer er sammenhængende og bider sig selv i halen. Men begge de nævnte forhold og andre kan man tage højde for i lovgivningen, hvis man altså vil.

Men det, der ikke bare kan ændres ved et pennestrøg, er selve revalideringsindsatsen.

Her tænker jeg på den tværfaglige viden, der skal til, for at en revalidering lykkes, herunder specialkendskab til uddannelser og arbejdsmarkedet.

Efter bistandslovens fødsel i 1976 blev alle former for socialindsats enstregede og decentraliseret fra amter til kommuner, således at borgerne skulle slippe for at rende fra det ene kontor til det andet for at få hjælp til at få deres sociale problemer løst. Men herved blev den specialviden, der var opbygget i de tidligere revalideringscentre i amterne, langsomt udvandet. Man kan sige, at der skete en fortynding af ekspertise, fordi den almindelige sagsbehandler i kommunen for sjældent arbejder med denne type sager. Det er det samme problem, man har med de tunge miljøsager.

13 år efter nedlæggelsen af revalideringscentre i amterne, har kommunerne nu næsten ingen sagsbehandlere, der har denne nødvendige specialviden på revalideringsområdet, og indsatsen bliver herefter. Dette betyder i praksis, at har man som borger brug for revalidering, skal man selv undersøge uddannelsesmarkedet og herefter selv lægge sin revalideringsplan, og derefter selv sørge for at blive holdt til ilden.

Disse opgaver kan unge og fremadstræbende naturligvis selv klare, men syge, ældre, arbejdsskadede og andre, der er blevet slået ud af erhverv, magter ikke denne opgave alene med en pose penge i lommen. Posen skal i denne forbindelse forstås som den faste bruttorevalideringsydelse, som foreslås af regeringen.

Hvem kan så hjælpe kommunerne?

Fagbevægelsens ca. 100 ansatte socialrådgivere hjælper blandt andre opgaver sine arbejdsskadede og syge medlemmer med planlægningen af revalideringen og møder glædeligvis en stor velvilje fra kommunerne. Fra an-